

Välkommen till TCYK Konferens 2024

Mattias Elofsson
Ordförande i TCYK

Beställare av utemiljötjänster

Lennart Wahlstedt

TCYK-Yrkesbevis

Så här har TCYK tänkt kring yrkesbevis vid
upphandling:

Skaffa Yrkesbevis

Yrkesbedömare

Filmer

Skötsel och förvaltning av utemiljö

- **Nyttan med Yrkesbevis 1**
- **Nyttan med kompetensintyg**
- **Nyttan med fördjupande moduler i yrkesbevis 1 för nyckelpersoner**
- **Nyttan med övriga yrkesbevis (YB 8 och 9) för nyckelpersoner**
- **Nyttan med Utemiljö BAS**

Yrkesbedömare hos

1. Valideringsleverantör
2. Utbildningsanordnare

Yrkesbedömarens roll

Katarina Olsson

Arbetet som Yrkesbedömare

13 yrkesbevis

TCYK:s yrkesbevis omfattar 13 områden. Yrkesbevis 6 och 8 är uppdelade i tre steg: Naturstensarbeten 1, 2, 3 och Växtkännedom 1, 2, 3. För bägge de yrkesbevisen gäller att alla tre stegen måste vara godkända innan man kan få yrkesbeviset. Yrkesbevis 11 och 12 riktar sig speciellt till personal som arbetar på kyrkogårdar. Yrkesbevis 13 är uppdelat i 6 delmoment och leder till yrkestiteln Plantskolist.

Yrkesbevis 1 – Kompetensstandard Skötsel och förvaltning av utemiljö

Yrkesbevis 1 – Kvalifikationsbevis Skötsel och förvaltning av utemiljö

Yrkesbevis 2 – Ritningsläsning, avvägning och utsättning

Yrkesbevis 3 – Schakt, fyllning och dränering

Yrkesbevis 4 – Markbeläggningar av betong, tegel och asfalt

Yrkesbevis 5 – Trappor och murar

Yrkesbevis 6.1 – Naturstensarbeten – steg 1

Yrkesbevis 6.2 – Naturstensarbeten – steg 2

Yrkesbevis 6.3 – Naturstensarbeten – steg 3

Yrkesbevis 7 – Gräsanläggning

Yrkesbevis 8.1 – Växtkännedom – steg 1

Yrkesbevis 8.2 – Växtkännedom – steg 2

Yrkesbevis 8.3 – Växtkännedom – steg 3

Yrkesbevis 9 – Beskärning och trädvård

Yrkesbevis 10 – Lekredskap och träarbeten

Yrkesbevis 11- Vår uppgift som kyrkogårdsarbetare

Yrkesbevis 12 – Vår uppgift som krematorietekniker

Yrkesbevis 13.1 Växtkunskap 1 Växtfysiologi 1 Mark och substrat

Yrkesbevis 13.2 Växtkunskap 2 Växtfysiologi 2 och Växtnäring

Yrkesbevis 13.3 Växtkunskap 3 Förökning och Plantskoleteknik

Yrkesbevis 13.4 Växtkunskap 4 och Produktion av plantskoleväxter

Yrkesbevis 13.5 Växtkunskap 5 Växtskydd 1 och Ekonomi 1

Yrkesbevis 13.6 Växtkunskap 6 Växtskydd 2 Ekonomi 2 och Växtnäring

Kravställning i avtalen

Olika roller kräver olika kompetenser

Ledande roller kan behöva yb 8 eller 9

Uppgift 2 – Deltagaren ska självständigt visa att man kan planera och utföra skötsel av grus/stenmjölsgångar:

- Planera skötsel utifrån uppgift, säkerhet och yttre påverkan.
- Väljer rätt och lämpligt redskap.
- Utför skötsel på ett ergonomiskt sätt

Detta har jag säkerställt genom (kort beskrivning):
Anwar har varit med och anlagt hårdgjorda ytor med stenmjöl. Under anläggning har alla deltagare fått utbildning i hur stenmjöl fungerar och hur skötseln går till. Han lärde sig också att köra markvibrator och grävmaskin.
Han vet hur man sköter underhåll för att minimera etablering av ogräs och hur man säkerställer att ytan är kompakterad och fri från organiskt material.
Detta har jag säkerställt genom att instruera observera och följa upp.

Uppgift 3 – Deltagaren självständigt visa att man kan bekämpa ogräs:

- I olika typer av markbeläggning.
- I trappor.
- Vid murar.
- Vid kantstöd och andra svåråtkomliga ytor.

Bekämpningen ska genomföras enligt följande:

- Val av rätt metod.
- Val av rätt och lämpligt redskap

Detta har jag säkerställt genom (kort beskrivning):
I vårt arbetssätt använder vi främst mekanisk ogräsbekämpning, men även kemisk (ättika) och också (på vissa ställen) tajmar vi kompensationspunkten. Anwar har tagit till sig denna information och även lärt sig vilken metod som lämpar sig bäst utifrån ogrässort.
Anwar har också fått information om hetvatten och hur det fungerar.
Detta har jag säkerställt genom att instruera observera och följa upp.

Registrering i OCN Systemet

Kartläggning

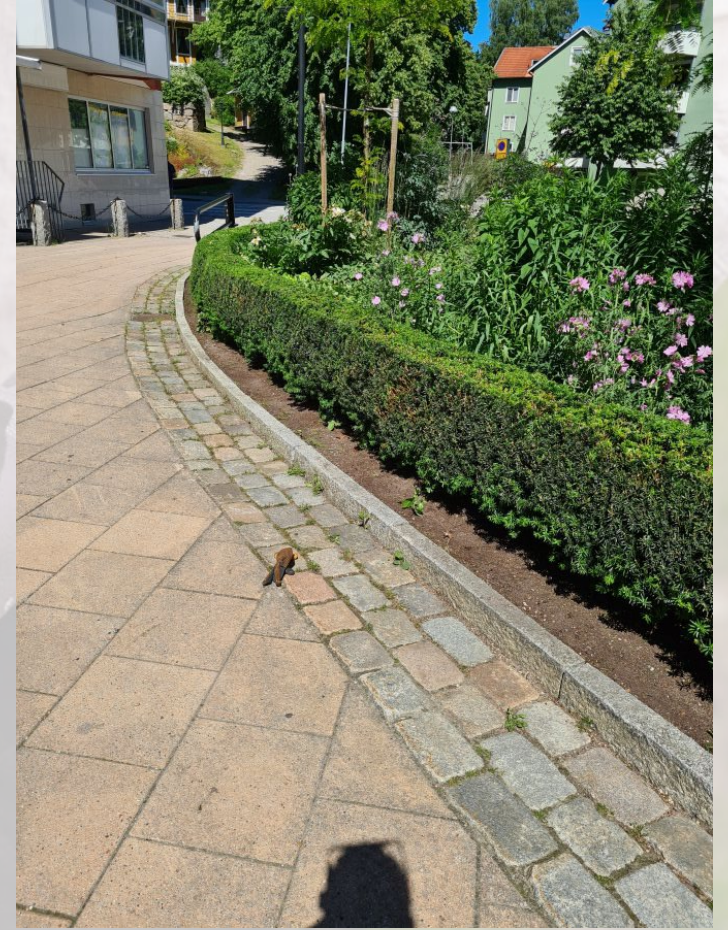
Informationsmöte

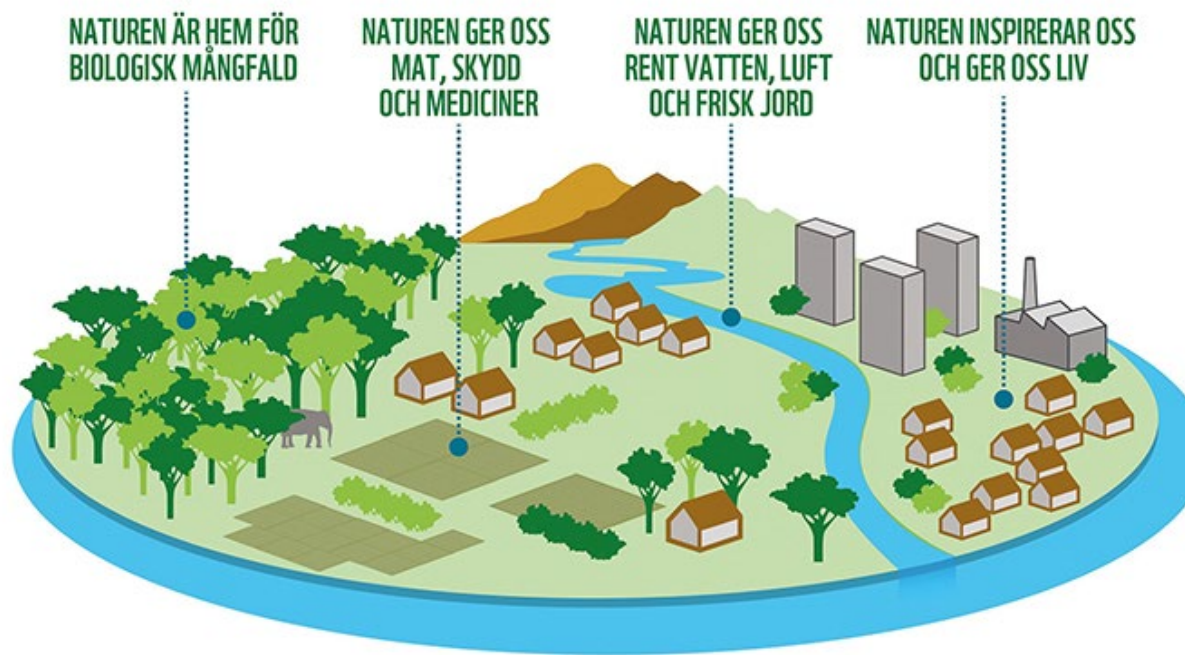
Genomgångar och arbetsdagar

Dokumentation

Deltagaren äger sin egen
validering

A woman with blonde hair, wearing a light green button-down shirt and blue jeans, stands in a garden. She is smiling and holding a large green leaf in her right hand and a wicker basket in her left. The background features a wooden fence, a black metal trellis, and lush green foliage. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

Tack!

**katarina@fagramil
joer.se**

Insteg i utemiljöyrket

Hans Andrén

Instege Utemiljö BAS

TCYK vet vad som fungerar.

Hur ska TCYK sprida instegsmöjligheterna?

Innehåll

Utemiljö BAS

Karta över instegsmodulerna

TCYK vet vad som fungerar.

Egna erfarenheter i samarbete

Beprövad erfarenheter

Hur ska TCYK sprida instegsmöjligheterna?

Medskick in i grupprummen

Karta över modulerna

3 min

Mindre omfattande

Tydliga

Meriterande

Maskiner, verktyg & redskap	Mark- & växtkunskap	Vegetationsytor	Markbeläggning	Skötsel utrustning, städning utemiljö
 <p>Grassklippare</p>	 <p>Växtkunskap Träd, buskar, perenner</p>	 <p>Beskära buskar</p>	 <p>Sköta barmark</p>	 <p>Sköta lekplats</p>
 <p>Trimmer</p>	 <p>Växtkunskap ogräs</p>	 <p>Rensa ogräs</p>		 <p>Städa utemiljö</p>
 <p>Häcksax</p>	 <p>Växtkunskap utplanteringsv.</p>	 <p>Plantera</p>		
 <p>Lövblås</p>		 <p>Reparera och underhålla gräs</p>		
 <p>Handverktyg</p>		 <p>Sköta naturmark</p>		

TCYK vet vad som fungerar

Egna erfarenheter i samarbete

Yrkes VUX, 2019 till 2022 (från lärlingsutbildning till skolförlagda kurser)

Ca. 50 personer

Utrikes födda med kort formell utbildning.

SFI, studieväg 1, 2022

Ca. 30 personer

Utrikes födda med kort formell utbildning.

TCYK:s Utemiljö, BAS 2022 till 2024 (formativ validering på bostadsgårdar)

Ca. 50 personer.

Utrikes födda med kort formell utbildning.

Beprövade erfarenheter

8 min

Vilken pedagogik är bäst för personer med kort formell utbildning?

Praktiskt lärande

Situationsnära

Samarbete

Använda bilder

Regelbunden återkoppling

*Källa eller bollplank:
ChatOn AI*

9 min

Vilken pedagogik är bäst för personer som ska lära sig ett andraspråk?

Praktiska, verkliga situationer

Situationsnära

Vara i andraspråket

Använda bilder och ljud

Spel och quiz

Beprövade erfarenheter

10 min

Vilken pedagogik är bäst för personer med kort formell utbildning?

Praktiskt lärande

Situationsnära

Samarbete

Använda bilder

Regelbunden återkoppling

Vilken pedagogik är bäst för personer som ska lära sig ett andraspråk?

Praktiska, verkliga situationer

Situationsnära

Vara i andraspråket

Använda bilder och ljud

Spel och quiz

Vilken pedagogik är bäst för personer med kort formell utbildning?

Praktiskt lärande

Situationsnära

Samarbete

Använda bilder

Regelbunden återkoppling

Vilken pedagogik är bäst för personer som ska lära sig ett andraspråk?

Praktiska, verkliga situationer

Situationsnära

Vara i andraspråket

Använda bilder och ljud

Spel och quiz

Vilken pedagogik är bäst för personer med kort formell utbildning?

Praktiskt lärande

Situationsnära

Samarbete

Använda bilder

Regelbunden återkoppling

Vilken pedagogik är bäst för personer som ska lära sig ett andraspråk?

Praktiska, verkliga situationer

Situationsnära

Vara i andraspråket

Använda bilder och ljud

Spel och quiz

Vilken pedagogik är bäst för personer med kort formell utbildning?

Praktiskt lärande

Situationsnära

Samarbete

Använda bilder

Regelbunden återkoppling

Vilken pedagogik är bäst för personer som ska lära sig ett andraspråk?

Praktiska, verkliga situationer

Situationsnära

Vara i andraspråket

Använda bilder och ljud

Spel och quiz

Hur ska TCYK sprida
instegsmöjligheterna?

Medskick in i gruppdiskussionerna

Grundläggande arbete på begravningsplats

Ulrika Vesterlund
Anders Lundberg

Grundläggande arbete på begravningsplats

Ett insteg till utemiljöbranschen

via 556 kyrkogårdsförvaltningar
med ca 3500 kyrkogårdsarbetare
och ungefär lika många säsongsarbetare

Varför gör TCYK och Svenska kyrkan detta?

Främja etableringen av nyanlända på arbetsmarknaden genom att...

- Förenkla introduktion och lärande på arbetsplatsen
- Öka stoltheten och engagemanget i det egna yrket
- Möjliggöra progression för individer – från diakonalt arbete till branschkrav
- Länka arbete på begravningsplats till utemiljöbranschens krav och möjligheter

...vilket också säkrar den framtida kompetensförsörjningen

Yrkesprofilering

och relevanssäkring i samverkan

- Falu Pastorat
- Göteborgs begravningsamfällighet
- Judiska församlingen i Stockholm
- Ljusnarsbergs församling
- Myndigheten för stöd till trossamfund
- Oskarshamns Folkhögskola
- Skellefteå Pastorat
- Stiftsgården Rättvik
- Stockholms kyrkogårdsförvaltning
- Värnamo pastorat
- Ystad-Sövestads församling
- Örebro kyrkogårdsförvaltning
- Kommunal
- SKAO, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation
- SKKF, Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund
- Svenska kyrkan, kyrkokansliet
- Svenska kyrkan, Stockholm stift, Mary-samordning
- TCYK

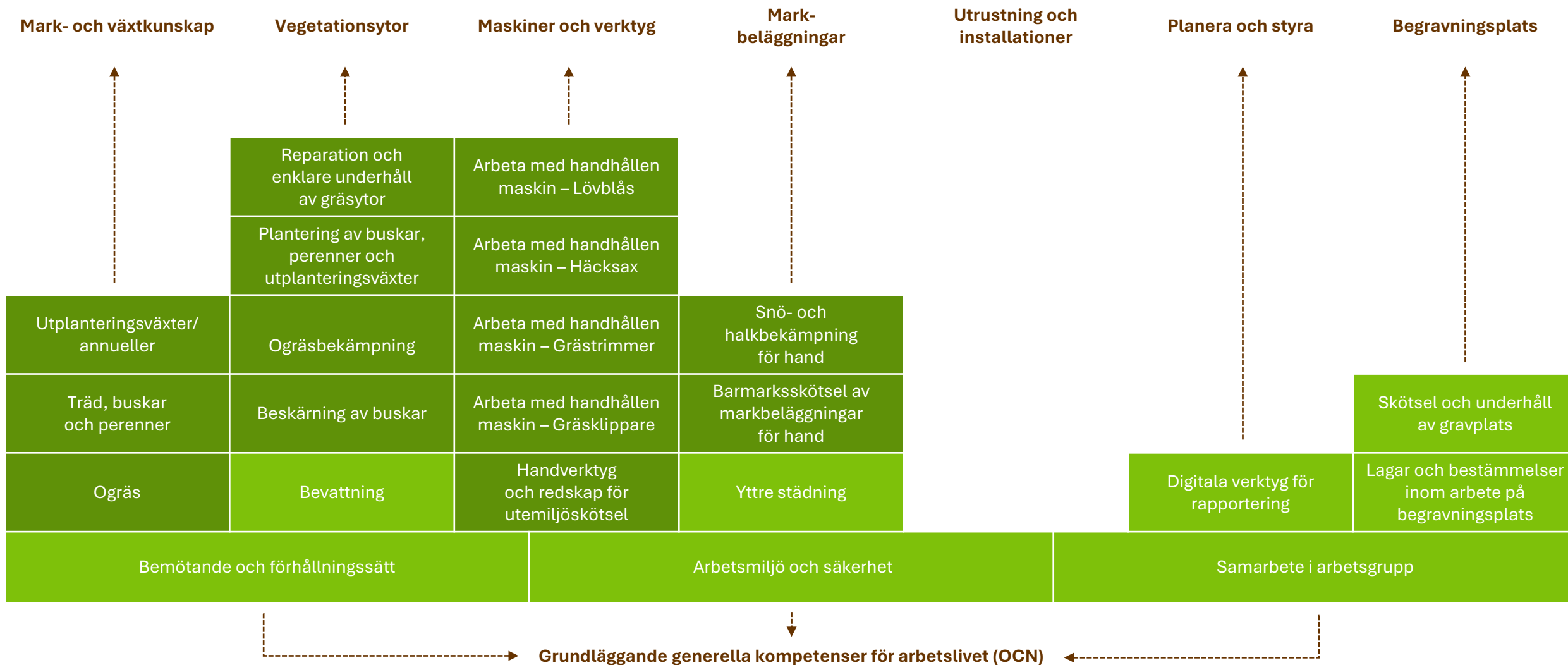
Ny kompetensstandard

- Stora delar från Utemiljö Bas
- Komplettering av Utemiljö Bas
- Begravningsplatsspecifika kompetenser
- Generella kompetenser för arbetslivet

Grundläggande arbete på begravningsplats

Översikt över nya moduler och befintliga moduler från Utemiljö Bas

**Utbildning av
bedömare i tre
verksamheter**

**Bedömningsplaner
har tagits fram**

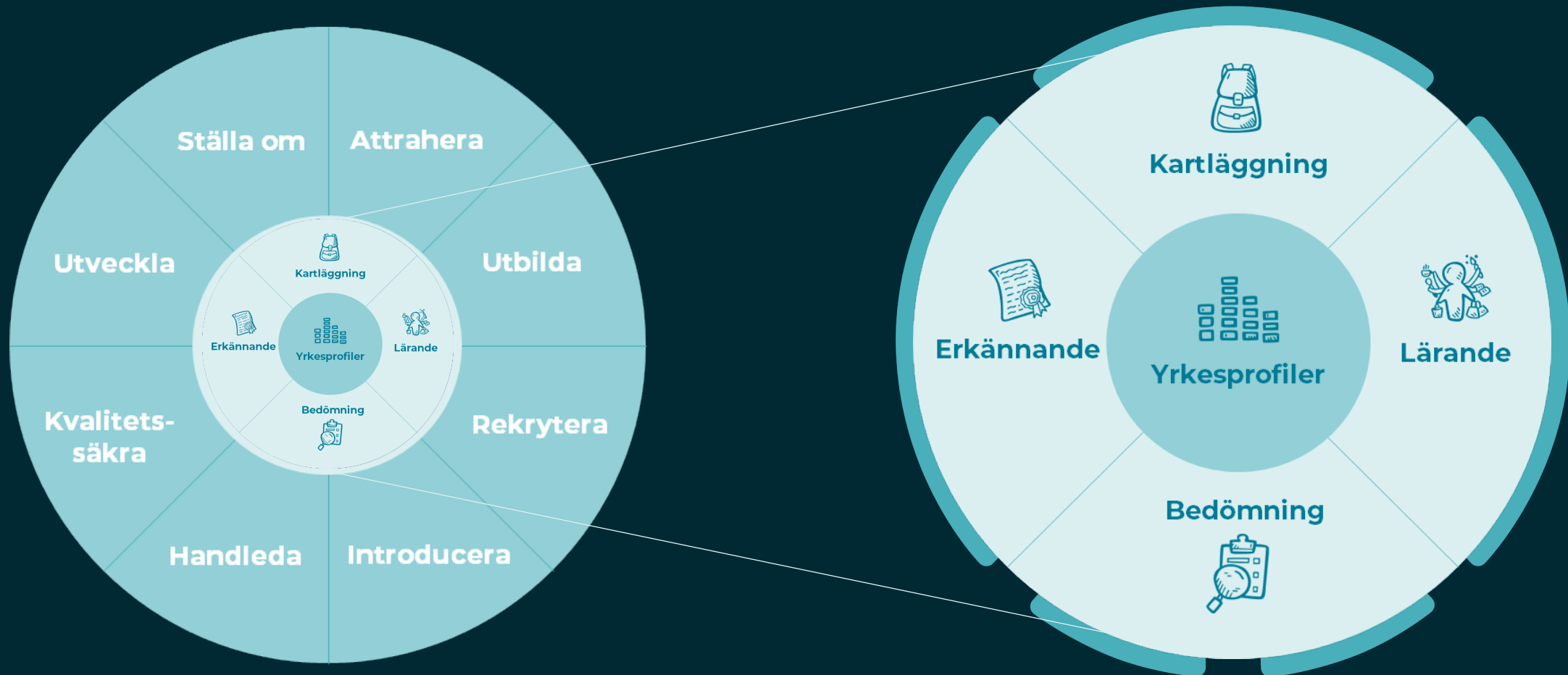
Fortsättning med Af under 2025?

Kommunicera – Förankra – Organisera – Genomföra

Startklara verktyg

– Navet i den cirkulära kompetensförsörjningen

Tydliggör kompetenskrav
vid förändringar i yrkesroller eller
vid byte mellan yrkesområden

Skapa "traineeprogram" och/eller beskriva
rollen på ett tydligare sätt för att attrahera
nya målgrupper för rekrytering

Förenkla lärande på arbets-
platsen och möjliggör
karriärflyttningar
inom företaget

Ställ krav på externa utbildningsanordnare,
skapa mer specifika utbildningsinsatser
och strukturera praktikperioder

Utvärdera kunskaper och
färdigheter genom tydliga
kompetenskriterier

Utgå från tydliga kompetensmål
vid utvärdering av kandidater,
t ex via självskattning

Stärk handledarnas status,
möjliggöra objektiv och strukturerad
feedback genom checklistor

Förkorta introduktionstiden,
strukturera lärandet på arbetsplatsen och
tydliggör förväntningar under provanställning

Mark och växtkunskap

Vegetationsytor

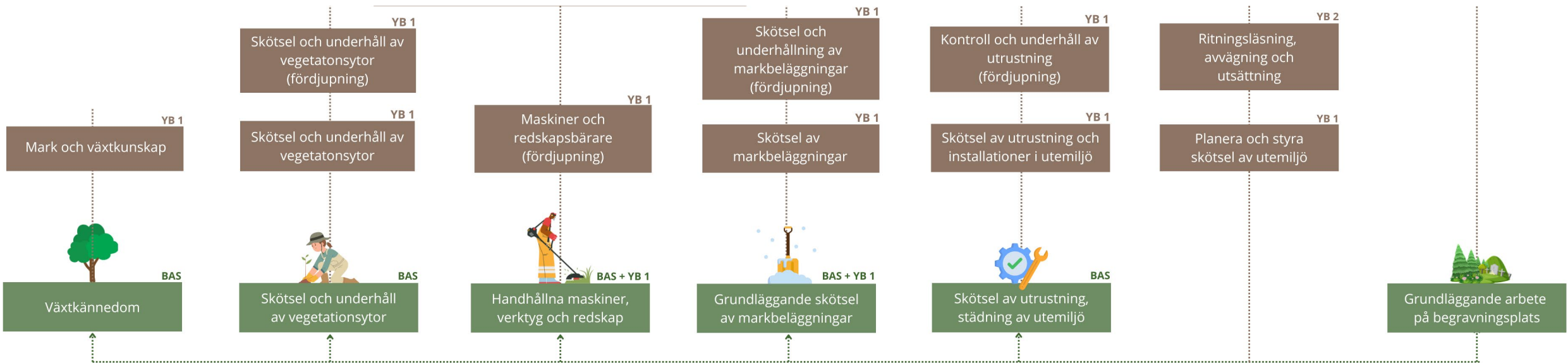
Maskiner och verktyg

Mark-beläggningar

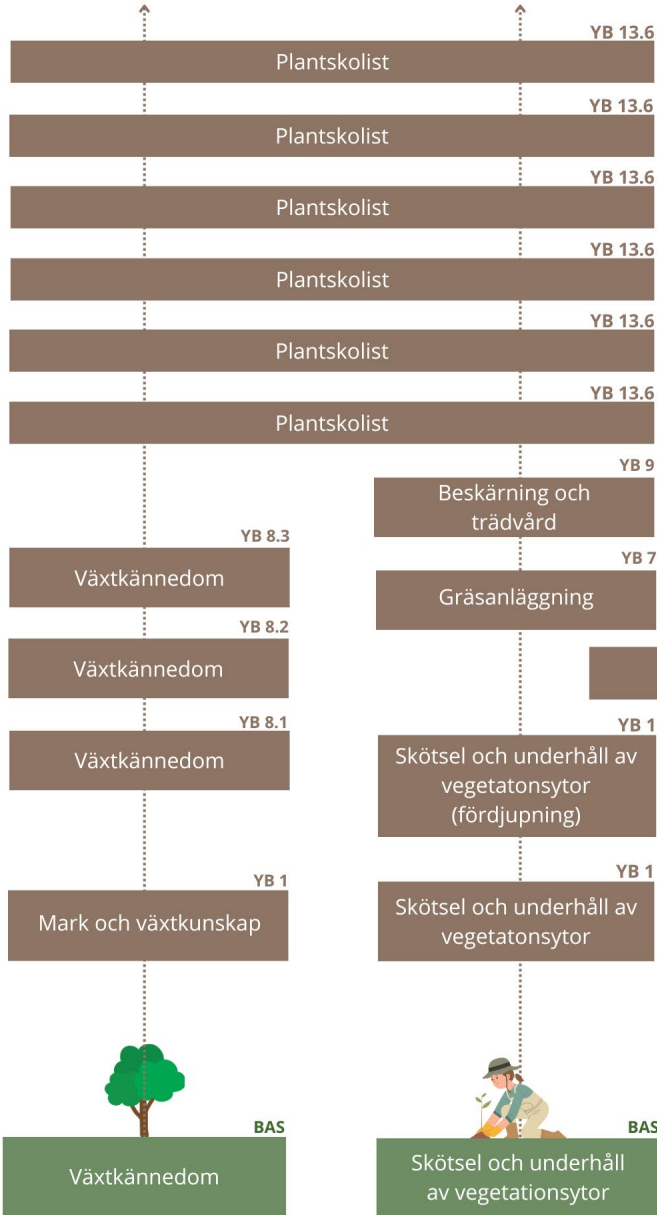
Utrustning- och installationer

Planera och styra

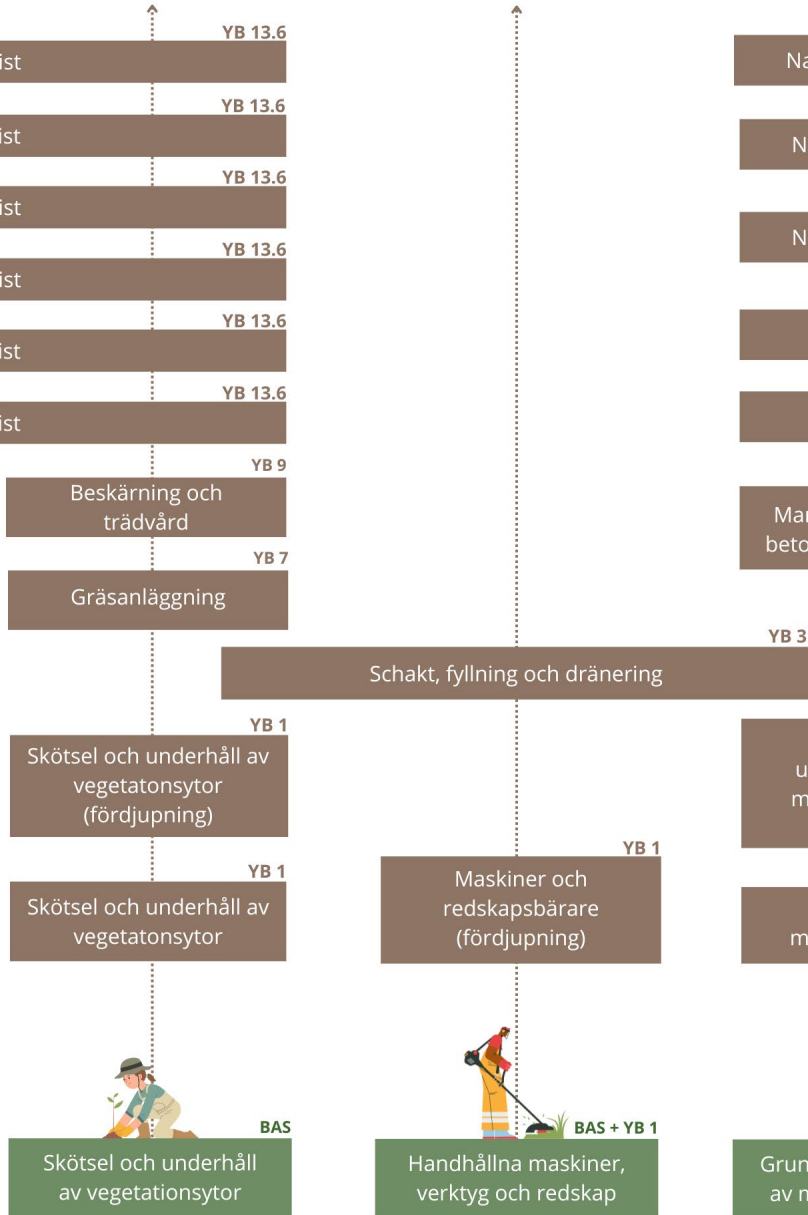
Begravningsplats

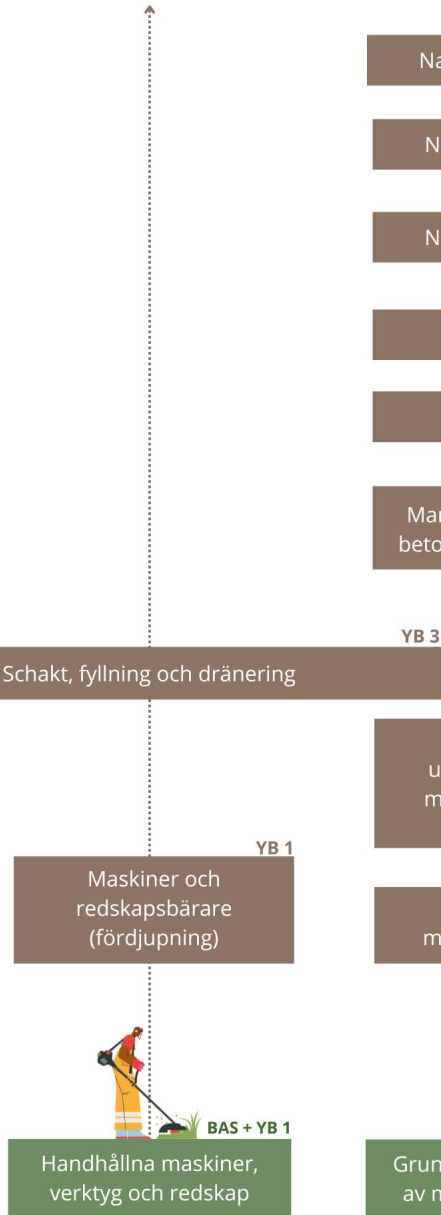
Mark och växtkunskap

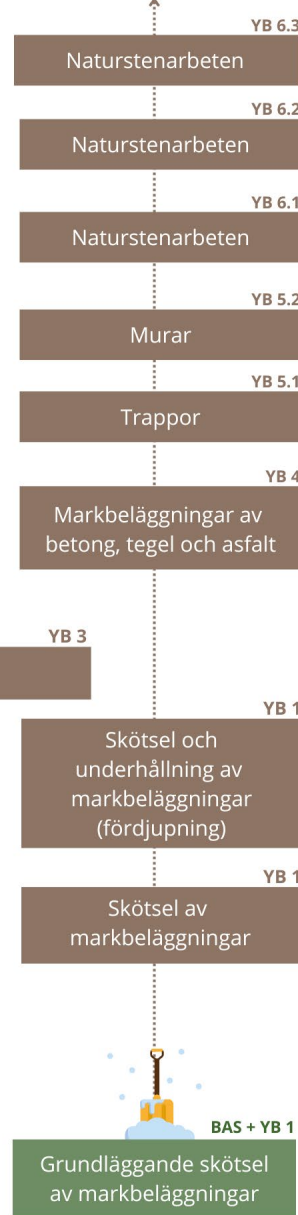
Vegetationsytor

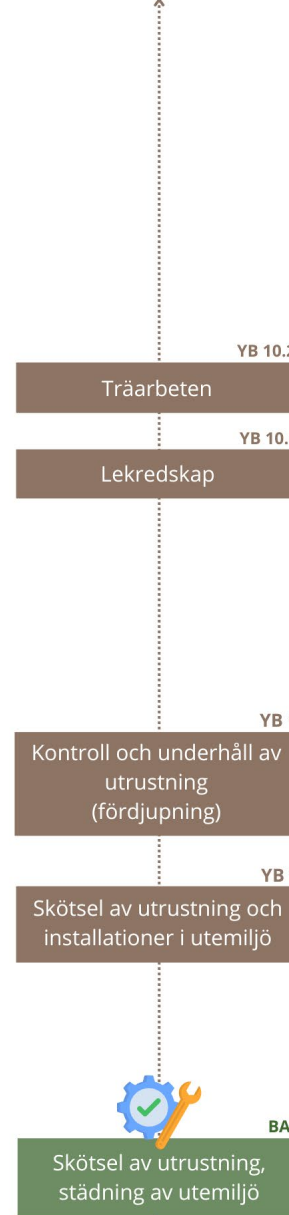
Maskiner och verktyg

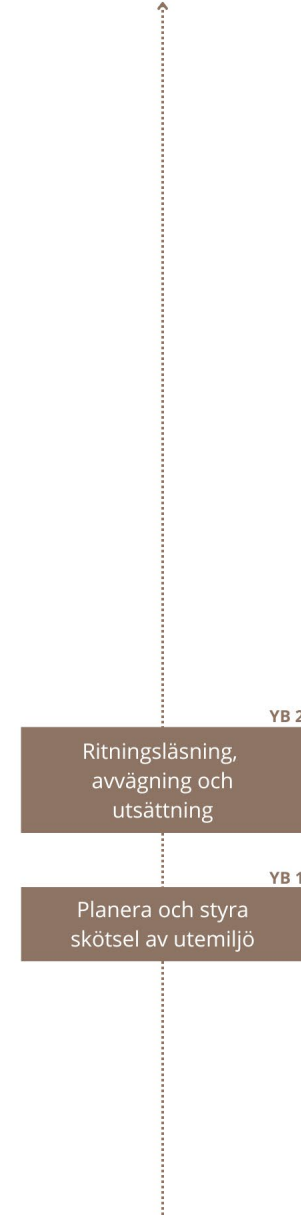
Mark-beläggningar

Utrustning- och installationer

Planera och styra

Begravningsplats

Yrkesbevisstruktur för framtiden

Lennart Wahlstedt
Jörgen Bergvall

Ny tänkt struktur för yrkesområdet

– där mikromeriter påvisar ”arbetsuppgiftskunnande” och bygger Yrkesbevis

- **ETT yrkesområde – SEX delområden – TRETTON Yrkesbevisområden**
 - **Skötsel och förvaltning av utemiljö**
 - Vegetationsytor
 - Mark- och växtkunskap
 - Markbeläggningar
 - Utrustning och installationer
 - Begravningsplats
 - Planera och styra
- **Mer fokus på arbetsuppgifter**
- **Skapar fler möjligheter till insteg, på olika nivåer, och erkännande**
- **Tydligare ”progressionsvägar”**
- **Underlättar jämförelser med exempelvis kurser**

Mikromerit

”Ett kvalitetssäkrat bevis och beskrivning i form av läranderesultat på en individs kunnande inom ett avgränsat kompetensområde. Beviset är utfärdat av ett behörigt organ, har ett kommunikations- och egenvärde, men kan byggas på mot en kvalifikation”.

Vegetations- ytor

Mark- och växt- kunskap

Markbeläggning

Gräsanläggning
YB 7

Beskärning och
trädvård YB 9

Beskärning och
trädvård YB 9

Tillägg/
Fördjupning
4493, 4512, 4513

Tillägg/
Fördjupning
4509

Tillägg/
Fördjupning
4500, 4506,
4490

Tillägg/
Fördjupning
4523

Tillägg/
Fördjupning
4506-4510

Tillägg/
Fördjupning
4496, 4497, 4517, 4518, 4519

Skötsel och
enklare
underhåll av
gräsytor
(4488, 4489,
4462, 4511)

Plantering och
skötsel av buskar
och perenner
(4506-4508, 4501,
4503)
Formklippning
av häck
(4490)
Beskärning av
buskar
(4500)

Plantering och
skötsel av träd
(4502, 4509,
4501)

Plantering och
skötsel av
utplanterings-
växter
(4504, 4510,
4501)

Skötsel av
naturmark
(4463)

Växtbädd 4464
Jordegens. 4461
Växtnär. 4465
Botanik 4460
Ogräsbek. och
växtskydd 4501

- Barmarksskötsel av markbeläggning för hand
- Snö- och halkbekämpning
- Skötsel av grusytor
- Lövblås
- Yttre skötsel och översyn

Växtkännedom
YB 8.3

Växtkännedom
YB 8.2

Växtkännedom
YB 8.1

Naturstensarb.
YB 6.1-6.3

Trappor och Murar
YB 5.1 och 5.2

Markbeläggning
YB 4

Exempel på Mikromerit

Modultitel: **Skötsel och enklare underhåll av gräsytor**

Modultext: inom denna modul krävs kunskap/färdighet/kompetens...

Nivå:

Läranderesultat <i>Kunskapen färdigheten eller kompetensen är att kunna:</i>	Bedömningskriterier <i>Detta har uppnåtts genom att individen kan:</i>
1. Utföra skötsel av bruksgräsmatta med handhållna maskiner	1.1 Beskriva olika typer av bruksgräsytor och hur respektive gräsyta ska klippas/underhållas 1.2 Redogöra för krav på säkerhet gällande förare och personer som vistas i närområdet vid arbete med handhållen gräsklippare och grästrimmer 1.3 Arbeta med handhållen gräsklippare och grästrimmer på ett säkert och ergonomiskt sätt 1.4 Utföra klippning och slagning på ett korrekt och säkert sätt på ytor med hinder och lutning 1.5 Använda föreskriven skyddsutrustning
2. Utföra daglig tillsyn av handhållna maskiner	2.1 Utföra daglig tillsyn på gräsklippare och grästrimmer utifrån riktlinjer 2.2 Utföra enklare felsökning 2.3 Säkerställa att maskinen är säker och rätt förberedd inför ibruktagande
3. Utföra reparation och enklare underhåll av gräsytor	3.1 Besiktiga och föreslå åtgärder för reparation av gräsyta 3.2 Utföra reparation av gräsyta med rätt metod 3.3 Utföra gödsling av gräsyta med rätt metod och typ av gödsel 3.4 Utföra sådd på mindre yta med rätt frösor utifrån ytans användningsområde på ett korrekt sätt
4. Utföra <u>skötsel</u> /underhåll? av höggräsytor	4.1 Redogöra för olika typer av höggräsytor och hur de ska underhållas 4.2 Utföra slagning av <u>höggräs</u> med trimmer på ett

Vegetations- ytor

Mark- och växt- kunskap

Markbeläggning

Gräsanläggning
YB 7

Beskärning och
trädvård YB 9

Beskärning och
trädvård YB 9

Tillägg/
Fördjupning

Tillägg/
Fördjupning

Tillägg/
Fördjupning

Tillägg/
Fördjupning

Tillägg/
Fördjupning

Tillägg/
Fördjupning

Skötsel och
enklare
underhåll av
gräsytor

Plantering och
skötsel av buskar
och perenner
Formklippning
av häck
Beskärning av
buskar

Plantering och
skötsel av träd

Plantering och
skötsel av
utplanterings-
växter

Skötsel av
naturmark

Växtbädd
Jordegenskaper
Växtnäring
Botanik
Ogräsbek. och
växtskydd

- Barmarksskötsel av markbeläggning för hand
- Snö- och halkbekämpning
- Skötsel av grussytor
- Lövblås
- Yttre skötsel och översyn

Växtkännedom
YB 8.3

Växtkännedom
YB 8.2

Växtkännedom
YB 8.1

Naturstensarb.
YB 6.1-6.3

Trappor och Murar
YB 5.1 och 5.2

Markbeläggning
YB 4

Ny tänkt struktur – möjligheter för branschen!

- Man väljer moduler/mikromeriter utifrån mål, syfte, organisationens och individens behov
- Mikromeriterna, i sig, får ett egenvärde
- Progressionsspår blir enklare att identifiera
- Jämförelser mellan olika typer av kvalifikationer, formella och icke-formella, underlättas
- Förståelse för vad som ska valideras blir tydligare för både Bedömare och validand.
- Förståelse för validandens uppvisade kunnande blir tydligare för exempelvis arbetsgivare.
- Identifikation av överförbart kunnande underlättas och "övervalidering" kan undvikas.
- Identifikation och avgränsning av eventuell kompletterande utbildning blir enklare.
- Koppling mellan frågor, uppgifter och lärandemål, förväntade läranderesultat blir tydligare
- Enklare revidera och tillföra nytt

Ny tänkt struktur – Påverkan och konsekvenser?

- Förhållande och överförbarhet från Utemiljö BAS
- Förhållande och överförbarhet till Yrkesbevis "utanför OCN-systemet"
- Moduler – kopplingen mikromeriter, överförbarhet
- Bedömningsplaner
- Kompetensstandard och kvalifikation

Gruppdiskussioner

1. Hur ska TCYK attrahera fler yrkesbedömare?
2. Hur ska TCYK sprida instegsmöjligheterna till fler?
3. Hur möter TCYK:s planer på ny yrkesbevisstruktur det framtida behovet i utemiljöbranschen?

Varje grupp utser en person som skriver korta svar på frågorna ovan i chatten och som redovisar gruppen diskussioner under sammanfattningen

Sammanfattning

1. Hur ska TCYK attrahera fler yrkesbedömare?
2. Hur ska TCYK sprida instegsmöjligheterna till fler?
3. Hur möter TCYK:s planer på ny yrkesbevisstruktur det framtida behovet i utemiljöbranschen?

TCYK konferens 19 december 2024

[Länk till utvärdering](#)